

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Bunăvestirea.

Viața omenimei, după căderea în păcat, a ajuns a fi o durere, o plângere. A pierdut mult, foarte mult. A pierdut pe Dumnezeu. Omul pătruns, oluit de suflul infocat al Dumnezeirei, a devenit mlădița sărbatică a pădurilor milenare. Pe lângă toată știința păgână, s'a putut observa pe el lipsa culturii adevărate. Semnele degenărării s'au arătat nu numai pe trupul și sufletul lui, dar întreaga lui fire s'a făcut degenerată.

Această mlădiță sălbatică din grădina lui Dumnezeu, a avut lipsă să fie oluită cu viață nobilă. Sângele stricat a trebuit reimprospetat și curățit.

Harul, care l'a pierdut Eva, l'a găsit Maria, nu numai pentru sine dar și pentru noi, spune sf. Augustin. Omul prin păcat și-a pierdut hârtia, diploma de nobilitate, carea a fost regăsită de Maria.

Iată însemnătatea intrupării veșnicului Cuvânt.

Intruparea Cuvântului, sufletul nostru o primește ca pe cel mai mare eveniment al istoriei lumii. Pentru aceasta ochii noștri judecă a vedea sărăcăcioasa căsuță din Nazaret în măsură cu mult mai uriașe ca și ori care palat împărătesc din întreaga lume.

America, lefăitoare în cultură amețitoare, clădește curți, ce zgărie norii, — căsuța smerită din Nazaret, aduce cerul pe pământ.

Un mare grăitor din vechime, ținând cuvântare peste regele mort, Filip al Macedoniei, n'a vorbit despre talentele lui de domnitor și cuceritor, ci în acest mod își spune cugetele sale de preamărire: „Ajunge să spun numai atâta despre tine Filipe, că tu ai fost tata lui Alexandru cel mare,” iar noi despre Preacurata Maria spunem: *Tu ești Maica Fiului lui Dumnezeu.*

* * *

Sufletul nostru pe aripile norilor se înalță spre plaiurile verzi ale Galileei. Spre apele albastre ale mării Tiberiadei, către Nazaret într'o casă, cea mai săracă din acest oraș. Simțim vâscare de aripi îngerești. Sol ceresc este aici cu veste de bucurie. Un lucru mare, o întâmplare este aici, ce privește întreaga lume. Cădăm în genunchi și nu știm să spunem alt ceva decât: „Bucură-te Maică, pururea Fecioară!”

Din catehism

106. Ce însemnează: aștept învierea morților?

Învierea morților atâta însemnează cât învierea tuturor trupurilor din morminte și unirea acestora iară cu sufletele avute.

Când a predicat Sf. Apostol Pavel în areopagul din Atena păgânilor filosofi, despre învierea morților „unii își băteau joc, iară alții au zis: te vom auzi de alta dată despre aceasta.” (Fapt. 17, 33). Știm de la Tertulian, că toate școlile filosofice păgâne au contestat acest adevăr. Dintre evrei secta saducheilor nu a crezut în înviere: „în ziua aceea venit'au la el — la Isus — saducheii, cari ziceau că nu este înviere.” (Mat. 22. 23.)

Știm că Sf. Apostol Pavel a înfruntat aspru pre acei creștini, cari nu au voit să creadă învierea: „Și de vreme ce Hristos se propovăduiește, că s'a sculat din morți, în ce chip zic unii între voi, că înviere morților nu este? Căci, de nu este înviere morților, nici Hristos nu a înviat. Iară de nu a înviat Hristos, zădarnică este propovăduirea noastră, și zădarnică este credința voastră, și ne aflăm și noi mărturii mincinoase ale lui Dumnezeu, pentru că am mărturisit în-

potriva lui Dumnezeu, că a înviat pe Hristos, pe carele nu l'a înviat, dacă nu învie morții. Căci de nu învie morți, nici Hristos n'a înviat. Iară dacă n'a înviat Hristos, zadarnică este credința voastră." (Cor. I. 15, 12—17.)

Tot acest apostol spune: „dintre cari este Imeneu și Filet, cari dela adevăr au rătăcit zicând, că învierea s'a făcut* și turbură credința oarecăroră.” (Tim. II. 2, 17, 18.)

Învierea trupurilor noastre este un adevăr pre care mintea omenească de la sine nici nu poate să-l cunoască, nici să-l pătrundă, cum spune Lactanțiu, lucrurile lui Dumnezeu sunt incomprehensibile, aceasta însă nu însemnează aceea că mintea nu ne-ar poate furniza motive puternice de a ne arăta că acest adevăr este în conformitate cu însușirile dumnezeiești. Fiind Dumnezeu atot știutor, El știe cu o perfectă precizie unde se găsesc atomele trupurilor omenești cu atotputernicia lui cu un simplu act al voinței le va aduna, dându-le forma care au avut-o, unindu-i cu sufletul și-i va reinvia, nesfârșita bunătate a lui să arată prin faptul, că El va revărsa și asupra trupurilor noastre fericirea de veci, se vede dreptatea lui răsplătind el nu mai sufletul, dară și trupul, instrumentul sufletului atât la fapte bune ca și la acele rele.

Am arătat deja la un alt loc, că și cei buni împreună cu cei răi, deodată vor învia. Acuma ne vom ocupa cu acel adevăr, că toți oamenii — în trupurile lor în care au trăit — vor învia.

O de-ar fi scrise suvințele mele în carte, de-ar fi săpate cu condei de fier, de ar fi tăiate în plumb, în stâncă în etern, dar știu că Răsbunătorul meu trăește și de va fi cel de pe urmă tot se va arăta pre pământ, și de și aceasta piele este spercută, tot voi privi în carne pre Dumnezeu, pre dânsul îl voi privi spre binele meu, ochii mei îl vor vedea, și nu al altuia, de așed dor se consumă răunchii mei în sinul meu (Jov. 19, 23, 27.)

Aceiaș om care moare, acela va învia, nu este deci destul că nu mai sufletul să fie acelaș, fără trebuie că și trupul, care era împreunat în aceasta vieață cu sufletul, să învieze.

Însă trupurile noastre, și până trăim sunt supuse schimbărilor continue prin in-

* Ziceau, că omul învie numai prin botez, și nu după moarte.

roducerea elementelor noi în trup, mâncare, băutura, respirarea aerului, înriurirea razelor solare șcl. și totuși noi considerăm trupurile noastre ca acele trupuri ca mai înainte, prin urmare nu trebuie să gândim că părțile accidentale a trupurilor noastre vor fi aceleaș, cum sunt unghiile, părul șcl. deși Mântuitorul tocmai despre aceste spune:” că și perii capului tău sunt numărăți.”

Acest adevăr ne învață și Apostolul: „Căci se cade trupului acesta stricăcios să se îmbrace întru nestrăcăciune, și celui muritor întru nemurire.” (Cor. I. 15, 53.) Dacă sufletul nu are învia, acelaș trup pre care l'a avut mai înainte și care s'a putrezit, Apostolul nu ar zice adevăr, că trupul stricăciunii nu s'ar îmbraca în nestrăcăciune.

Am văzut mai sus, și Sf. Pavel ne învață că învierea lui Isus este și motivul și modelul învierii noastre, dare Isus în acelaș trup din carne și oase a înviat, cu care a fost răstignit pre cruce: „Vedeți mâinile mele și picioarele mele, ca însumi sunt: pipăiți-mă și vedeți, căci spiritul carne și oase nu are, precum mă vedeți pe mine având.” (Luc. 24, 39.) Ca să arete Isus lui Toma că acelaș trup îl are ca mai înainte i-a zis: „adu-ți degetul tău incoace, și vezi mâinile mele, și adu mâna ta, și o pune în coasta mea: și nu fi necredincios, ci credincios.” (Io, 20, 27.) „Și le-a arătat lor mâinile și picioarele.” (Luc. 24, 40.)

Și mintea ne spune că nu ar fi înviere, dacă nu aceea s'ar scula, ce s'a nimicit și a murit. Învierea pentru aceea este, că și în trup să se răsplătească și binele și răul, dacă nu acelaș trup ar învia, alt trup ar fi răsplătit ca și cel ce a făcut binele sau răul.

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT“

tradus și tâlcuit de pâr. dr. Bălan
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET

Piața Unirii No. 25.

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

29. Dumnezeu dă cele zece porunci.

Înainte de ce ar fi murit Moise, a binecuvântat poporul izraelit. El începe această binecuvântare cu descrierea apariției dumnezeiești, ca legislator pe muntele Sinai, zicând: „Iehova a venit din Sinai, și a răsarit pentru Izrael din Scir, cu strălucire din muntele Paran, cu miriade de sfinți îngeri, având de-a dreapta focul legii pentru fiii lui Izrael,” (Dt. 33, 2.) însă din această strălucire izraeliții nu au văzut nimica, în acest chip numai Moise a văzut, față de poporul izraelit a rămas Dumnezeu un legislator sever, sub pedeapsă de moarte nu era iertat nici macar să se apropie de muntele, pe care era să coboare! „vei pune îngrădiri poporului jur împrejur — a zis domnul către Moise — și-i vei zice: Feriți-vă să nu vă suiți pe acest munte, nici să vă atingeți de marginea lui, că tot care se va atinge de munte, acela se va omori.” (19, 12.)

Sf. Augustin spune, că deosebirea între legea veche și legea nouă se poate caracteriza prin două cuvinte, — timor, amor — pe românește — frica și iubire. — În adevăr toate semnele, cari au premers și au însoțit coborârea dumnezeirii pe muntele Sinai, erau de natura să bage frică în izraeliți, a coborât în mijlocul unor fenomene atmosferice și seismice îngrozitoare.

„Dimineața se făcură tunete și fulgere și un nor gras pe munte și un mare sunăt de trîmbiță și tot poporul cel din taberă se cutremura . . . Iară muntele Sinai fumega tot, căci Iehova se pogorise pe dânsul în foc, și fumul lui se sui ca și fumul cuptorului, și tot muntele se cutremura foarte. Și sunetul trîmbiței mergea întărindu-se . . .” (19, 19.)

Și tot poporul vedea tunetele și fulgerele și sunetul trîmbiței, și muntele fumegând. Și poporul văzând aceste se cutremura, și sta departe. Și zise către Moise: Vorbește tu cu noi, și noi vom asculta și să nu vorbească Dumnezeu cu noi ca nu cumva să murim. Și Moise zise către popor: nu ve temeți, că Dumnezeu a venit ca să vă cercete pre voi și ca frica lui să fie între voi, ca să nu păcătuiți.” (20, 18-21.)

Muntele Sinai se ridică aproape oblu din deșert la o înălțime de peste șase sute

de metri, înaintea lui deșertul se întinde într'un semi cerc cu o suprafață de cinci kilometri pătrați. Cele zece porunci le-a primit poporul cu voace auzită, fără intermediar, de la Dumnezeu, restul legilor le-a dat Dumnezeu prin Moise.

Toate aceste legi au fost trecute în cartea legii, după aceea a ridicat Moise un altar și a adus jertfe lui Dumnezeu, Jertfa arderei a simbolizat completa subordonare a poporului față de Dumnezeu, poporul cu această jertfă s'a predat cu toate ale sale lui Iehova, jertfa păcei a simbolizat veșnica alianță a poporului cu Dumnezeu.

Moise luând din sângele jertfelor a stropit altarul și cartea legii și poporul zicând: „Acesta este sângele legii pe carele l'a făcut Iehova cu voi după toate aceste cuvinte.” (24, 8.)

Au trecut o mie cinci sute de ani, când Ișus Hristos în foisorul din Ierusalim a vestit aproape cu aceleaș cuvinte inaugurarea noului așezământ: „Acesta este sângele meu al legii celei nouă, carele se varsă pentru voi . . .” (Mat. 26, 28.)

Cumcă aceste două vărsări de sânge au fost în legătură unul cu altul în raportul de tip și anti-tip, de și acest din urma într'un ordin neasemănat superior, a prorocit Isaia prorocul când a zis: „Așa va stropi popoare multe.” (Is. 52, 15.) și aceasta ne învață Sf. Apostol Pavel. El voind să arete jidovilor botezați, însă ținând încă pre mult la cultul mosaic superioritatea legii noi, zice: „Pentru aceasta este — Hristos — mijlocitorul unei legi nouă, ca prin moartea sa pentru răscumpararea greșalelor din legea dintâiu cei chemați să primească făgăduința moștenirii de veci . . . Pentru aceasta nici cel dintâiu — testament — nu a fost fără de sânge sfințit.” (Evr. 9, 15, 20.) Și în alt loc tot către evrei spune: „V'ați apropiat de Ișus mijlocitorul legii cele nouă, și de sângele stropirii.” (12, 22, 29.)

De aceasta stropire ne împărtășim în mod mistic prin credință și prin sfințele taine, în mod real în sfânta euharistie, prin care în măsura desăvârșită se perfectuează uniunea noastră cu Dumnezeu.

Stropirea altarului și a poporului a avut ca scop împăcarea și unirea lui Dumnezeu simbolizând vărsarea sângelui lui Ișus pe lemnul crucii — altarul suferințelor lui, prin care ne-a împăcat cu Dumnezeu prin răscumpărare.

„A. G. R. U.“ in dieceza Lugojului. După constituirea comitetului diecezan, prin ordinul sf. episcopii No. 285—1930. s'a pus în vedere protopopilor și parohilor, să se îngrijească de înființarea organizațiilor parohiale, iar parahiile însăși, să intre ca membrii fondatori ori pe viață sau activi la „A. G. R. U.“

„Agru“-l în parohia Lugoj. În ziua de Anul nou 1 Ianuarie, s'a organizat comitetul parohial din Lugoj, alegându-se președinte, dnul Ios. Albon, vicepreședinți sunt d-nii I. Curiac și C. Băcău. secretar pâr. Dr. Silviu Voștinar, iar cassier d-nul Iosif Miclău. Pentru întărirea cât mai adâncă în credința catolică, comitetul a hotărît ca în fiecare Duminecă dela ora 3 p. m. să se țină întrunire cu participarea tuturor membrilor, în care să se tâlmăcească sf. Scriptură, să se citească din viețile unor sfinți mai cunoscuți să se conferențeze ș. a. Pentru conferințe, tâlmăcire din sf. Scriptură s'au angajat Revss. Dr. N. Brânzeu, Revss. Dr. G. Fireza și pâr. Dr. S. Voștinar. „Pastorul Sufletesc.“

Scrisoarea enciclică a sfântului părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă îndreptată către Patriarhi, Primate, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care în întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut în broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune către Maica Sfântă pentru a obține prin mijlocirea ei întoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cânticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească în casele tuturor cărturarilor fie de ori ce condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiunii Sighet.

Poșta administrației. Cvitam cu mulțumită suma de Lei: 150 primită dela Dl. Danciu Grigore Cătuna Borșa.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de
„Biblioteca populară creștină
din Maramureș“

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărțițele de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții.“ de Părintele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania“ de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusaliu“ de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copiii lor“ de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusaliu până la ziua Crucii“ Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime“ Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu“ să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Pâr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști“ Prelucrare de Pâr. de sub Munte. Prețul 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.“ Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț. 4 Lei
- No. 11. „Întroparea Fiului lui Dumnezeu. Prelucrare de Pâr. d. Bistrița. Preț. 10 L.
- No. 12. „Adevărata Biserică Creștină“. Prelucrare de Părintele dela Bistrița. Preț. 12 Lei.
- No. 13. „Să iubim pe Domnul Nostru Isus Hristos.“ Prelucrare de Părintele d. Bistrița. Prețul 12 Lei.
- No. 14. „Sudalma limba dracului“. Prelucrare de Părintelele de sub munți. Prețul 4 Lei.
- Nr. 15. „Să iubim pe Preasfânta Maria Maica lui Dumnezeu“. Prelucrare de Pâr. dela Bistrița. Prețul 8 Lei.
- No. 16. „Să iubim pe Sfântul Iosif Logodnicul Preacuratei Fecioare Maria. Prelucr. de Părintele d. Bistrița. Prețul 8 Lei.

Calendar săptămânal.

23—29 Martie 1930.

23. Dumineca III. în Paresemi (Ev. Marc. 8, 34.) C. Nicon † 250.
24. Luni. P. Zaharie.
25. Marți Bunavestire.
26. Mercuri. Arch. Gavril.
27. Joi. C. Matrona.
28. Vineri. C. Ștefan.
29. Sâmbătă. C. Marcu.

